

vývoj městské krajiny

post-industriální město
garden city, new town, city & suburb

Technoburbs - edge cities - corporate campuses

post-industriální společnost

- ekonomika změny administrativní roli státu;
- změny ve společenské zvrstě postující na profesionálních
- zvýšený důraz na občanství a vysoký, jako například s mobilitou;
- zvýšený důraz na technickou a agrární reformy ve společnosti; Slučování
- rozdílní lidé udělání kulturních form se vyvíjí množství občanské demokratické společnosti;
- orientace = silná centralizovaná hierarchie politik a vlády
- finance v rámci velkých a na více městech lokalizačních
- společnost;
- změny jako **autoritativní** prostředí v postmoderní

typ města	dominantní typ	podpora	podpora	rehabilitace	nové
	specifické	specifické	specifické	specifické	specifické
průmyslové	manufakturní	domovní	občanské	průmyslové	občanské
procentní průmyslové	manufakturní	domovní a občanské	občanské	manufakturní	občanské
procentní průmyslové	manufakturní	domovní a občanské	občanské	manufakturní	občanské
procentní průmyslové	manufakturní	domovní a občanské	občanské	manufakturní	občanské

gentrifikace

proces socio-prostorové změny spočívající v rehabilitaci rezidenční funkce a nemovitosti v bývalých dělnických čtvrtích prostřednictvím příchodu relativně vlivnější a solventních nájemců/Mápníků

scenáři

období postmoderního rozvoje měst a ekonomické změny

období postmoderního rozvoje měst a ekonomické změny

období postmoderního rozvoje měst a ekonomické změny

Geografie města

---

post-industriální město

typ města

dominující typ společnosti

podstata společenské diference

podstata kulturní diference

rozhodující funkce

role státu

průmyslové

kapitalistická společnost

ekonomický status

původ, ekonomický status

průmyslová produkce

slabý vliv

pozdně průmyslové

kapitalistická společnost

ekonomický a vědomostní status

etnicita, jazyk

masová produkce

regulace

post-industriální

postindustriálně kapitalistická

ekonomický, vědomostní a etnický status

vzdělání a etnicita

produkce vědomostí a informací

regulace

post-industriální společnost

- ekonomické změny zdůrazňující roli **služeb**;
- změny ve společenské struktuře posilující roli **profesionálních a technologických tříd**;
- zvýšený důraz na **výzkum a vývoj**, jeho propojení s **politikou**;
- zvýšený důraz na technologie a **význam informací** ve společenském životě.
- **koncentrace** – z prostředí řady vzájemně konkurujících firem se vyvíjí prostředí několika málo dominantních podniků
- **centralizace** – silná centralizovaná kontrola politik a toku financí v rámci velkých a na více místech lokalizovaných společností;
- role místní správy jako **facilitátora**/prostředníka vztahů v prostoru.

postmoderní městské rysy dle Knoxe

gentrifikace

památková péče

postmoderní architektura

mixed use development MXD

multiple use development MUD

master-planned development

high-tech corridors

exurban development

post-industriální město

galactic city, network city, city a la carte

prostorové dopady
de/re-industrializace

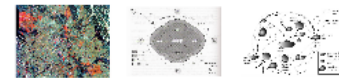
Industriální zóna	Podle	Typ
1	1	1
2	2	2
3	3	3
4	4	4
5	5	5
6	6	6
7	7	7
8	8	8
9	9	9
10	10	10

Text block with small text, likely a caption or reference.

Text block with small text, likely a caption or reference.

slabá role centra
(emancipace suburbií)

post-suburban development
"stealth" cities

nástup spotřeby jako
městotvorné funkce

Industriální zóna	Podle	Typ
1	1	1
2	2	2
3	3	3
4	4	4
5	5	5
6	6	6
7	7	7
8	8	8
9	9	9
10	10	10

prostorové dopady de/re-industrializace

Název zastávky v r. 1989	Současný název zastávky	Oblast
Deštila, Nábýdek	Řepeček	Erce-nh
Tafarov JZD	Vítězná	Tuřany
Chotouž výzkum	U tmařku	Košova Pole
Slávěna Zetor	Zacelova	Líšeň
MBZ	U zavřena	Zátedovice
Dopravní stavby	Staré Černovice	Černovice
Čestert	Vimohradská	Černovice
Žruša	Žižkova	Medvědy
Dolní Heršpice STS	Harvankova	Dolní Heršpice
Barum	Záhumenice	Brno-jih
Šmeralovy závody	Mlána	Zátedovice

Prosím o vyřešení spoje 6. 12 tramvaje od zastávky Zvonšlka. Nejsem spokojen s jízdním řádem, který navrhuje asi ten, kdo nejede. Normální lidé chodí do práce na 6 hodinu a není možné se dostat po městě Brně bez problémů, v mém případě do Kralova Pole na Purkyňovu.

Mohl byste mi, prosím, sdělit důvod, proč se v prázdninovém režimu zrušil např. autobus č. 75, 7:16 z Bilovic nad Svitavou, který byl prodloužen až do Slatiny, nádraží? Nepletu-li se, tak poslední autobus z Bilovic, který je takto prodloužen, jede nyní v 6:16, tj. o hodinu dříve. Na Černo-
vických terasách je zaměstnáno čím dál více administrativních pracovníků, jejichž pracovní doba skutečně nezačíná v tradičních šest či sedm hodin, ale spíše v osm a není výjimkou i později.

Název zastávky v r. 1989	Současný název zastávky	Oblast
<u>Destila, Nábytek</u>	Ráječek	Brno-jih
<u>Tuřany JZD</u>	Vítězná	<u>Tuřany</u>
<u>Chepos výzkum</u>	U tunýlku	Královo Pole
Slévárna Zetor	Zaoralova	Líšeň
MEZ	Uzavřená	Zábrdovice
Dopravní stavby	<u>Staré Černovice</u>	<u>Černovice</u>
Geotest	Vinohradská	<u>Černovice</u>
<u>Fruta</u>	Žižkova	<u>Modřice</u>
Dolní Heršpice STS	Havránkova	Dolní Heršpice
Barum	Záhumenice	Brno-jih
<u>Šmeralovy závody</u>	Masná	Zábrdovice

Mohli byste mi, prosím, sdělit důvod, proč se v prázdninovém re-

Prosím o vyřešení spoje č. 12 tramvaje od zastávky Zvonařka. Nejsme spokojeni s jízdním řádem, který navrhuje asi ten, kdo nejezdí. **Normální lidé chodí do práce na 6 hodinu** a není možné se dostat po městě Brně bez problémů, v mém případě do Králova Pole na Purkyňovu. [REDACTED]

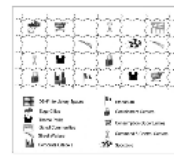
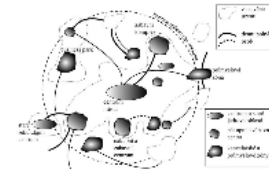
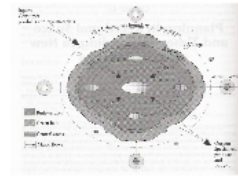
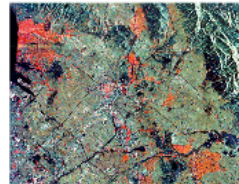
Mohli byste mi, prosím, sdělit důvod, proč se v prázdninovém režimu zrušil např. autobus č. 75, 7:16 z Bílovic nad Svitavou, který byl prodloužen až do Slatiny, nádraží? Nepletu-li se, tak poslední autobus z Bílovic, který je takto prodloužen, jede nyní v 6:16, tj.

o hodinu dříve. Na Černovic-

kých terasách je zaměstnáno čím dál více administrativních pracovníků, jejichž pracovní doba skutečně nezačíná v tradičních šest či sedm hodin, ale spíše v osm a není výjimkou i později.

slabá role centra (emancipace suburbií)

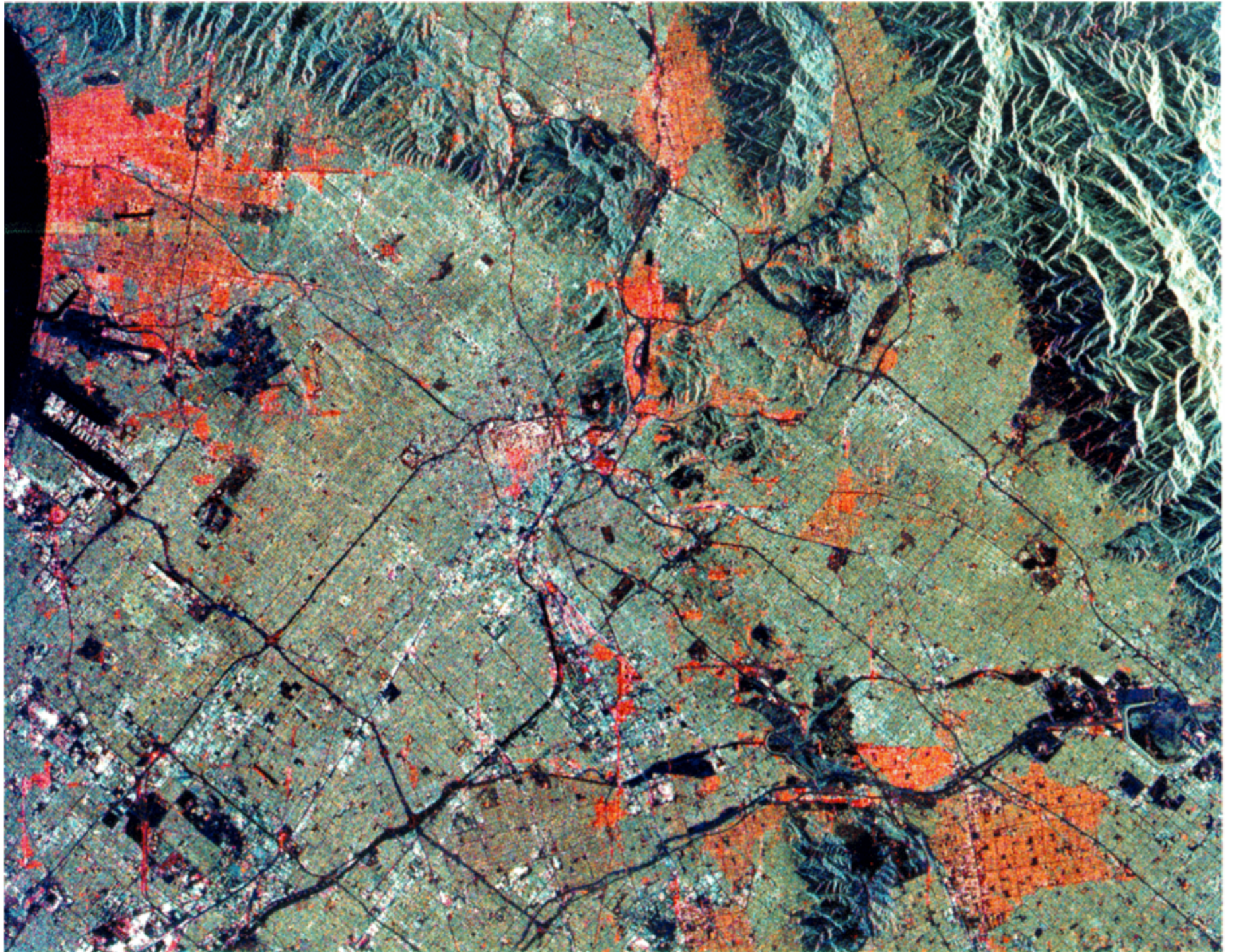
post-suburban development
"stealth" cities

ako
ce

Inputs:
Consumer
products and raw materials

Administrative boundary of urban region

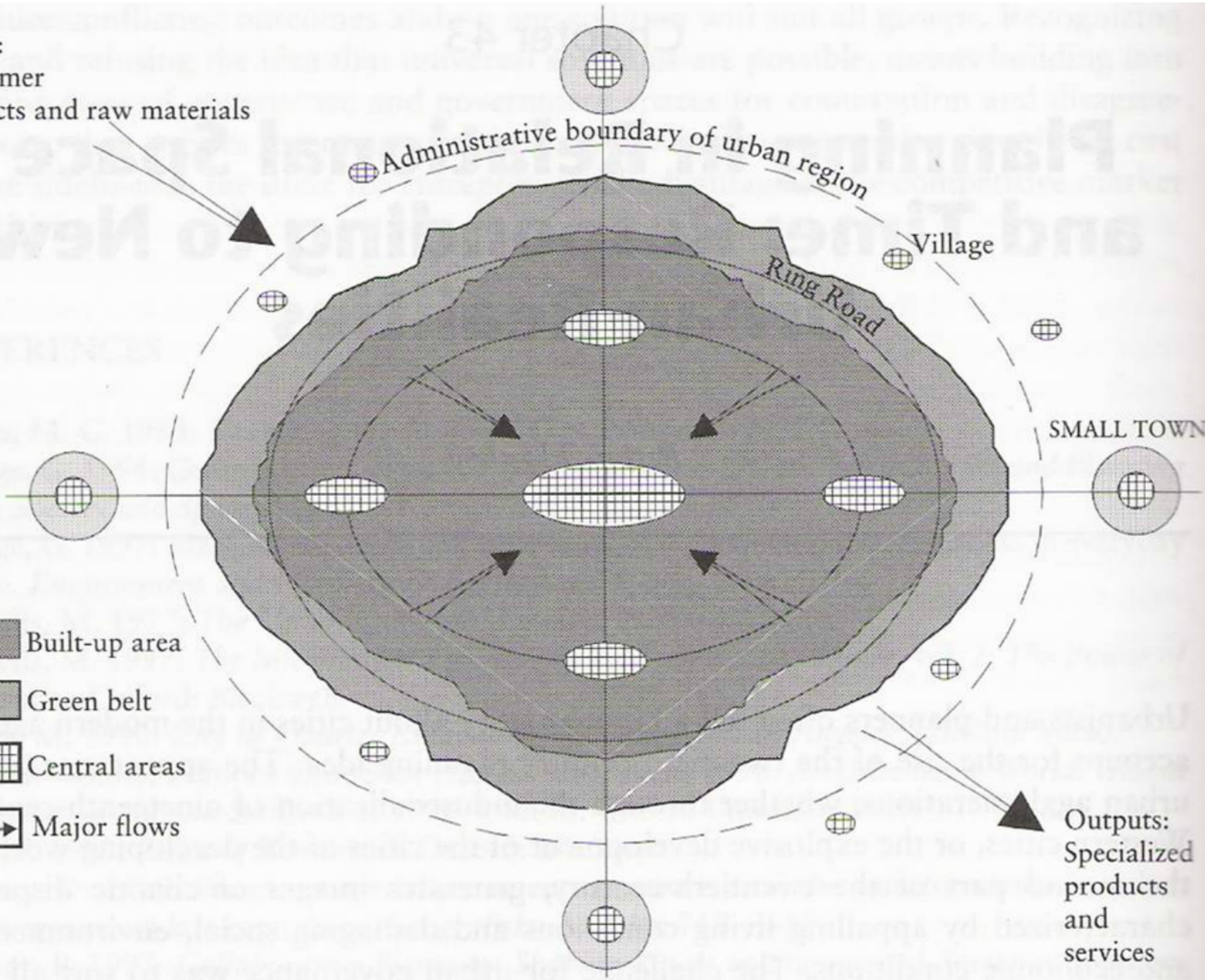
Village

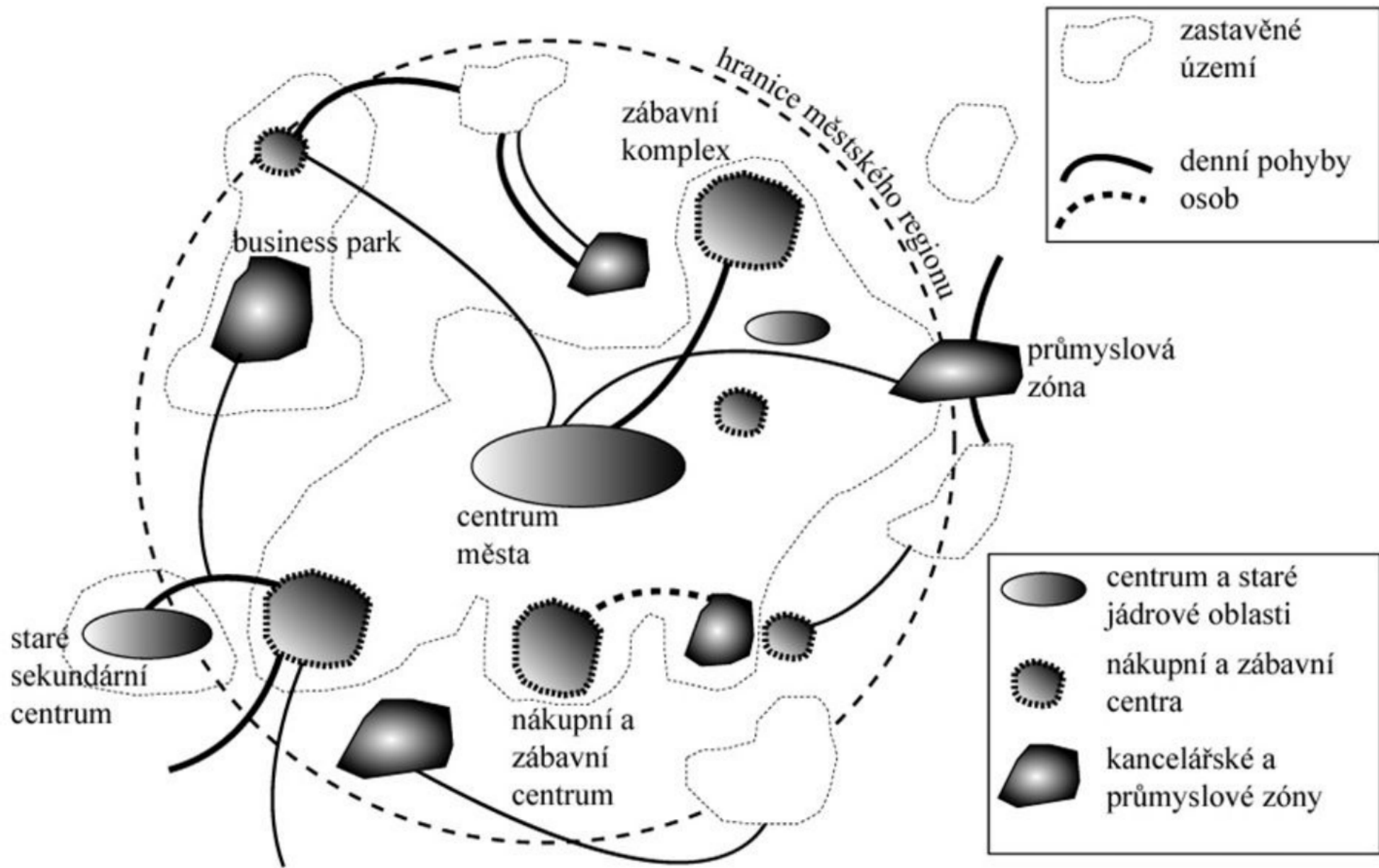
Ring Road

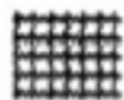
SMALL TOWN

- Built-up area
- Green belt
- Central areas
- Major flows

Outputs:
Specialized
products
and
services

DSH/Interdictory Spaces

Edge Cities

Theme Parks

Gated Communities

Street Warfare

Corporate Citadels

Ethnoburb

Containment Centers

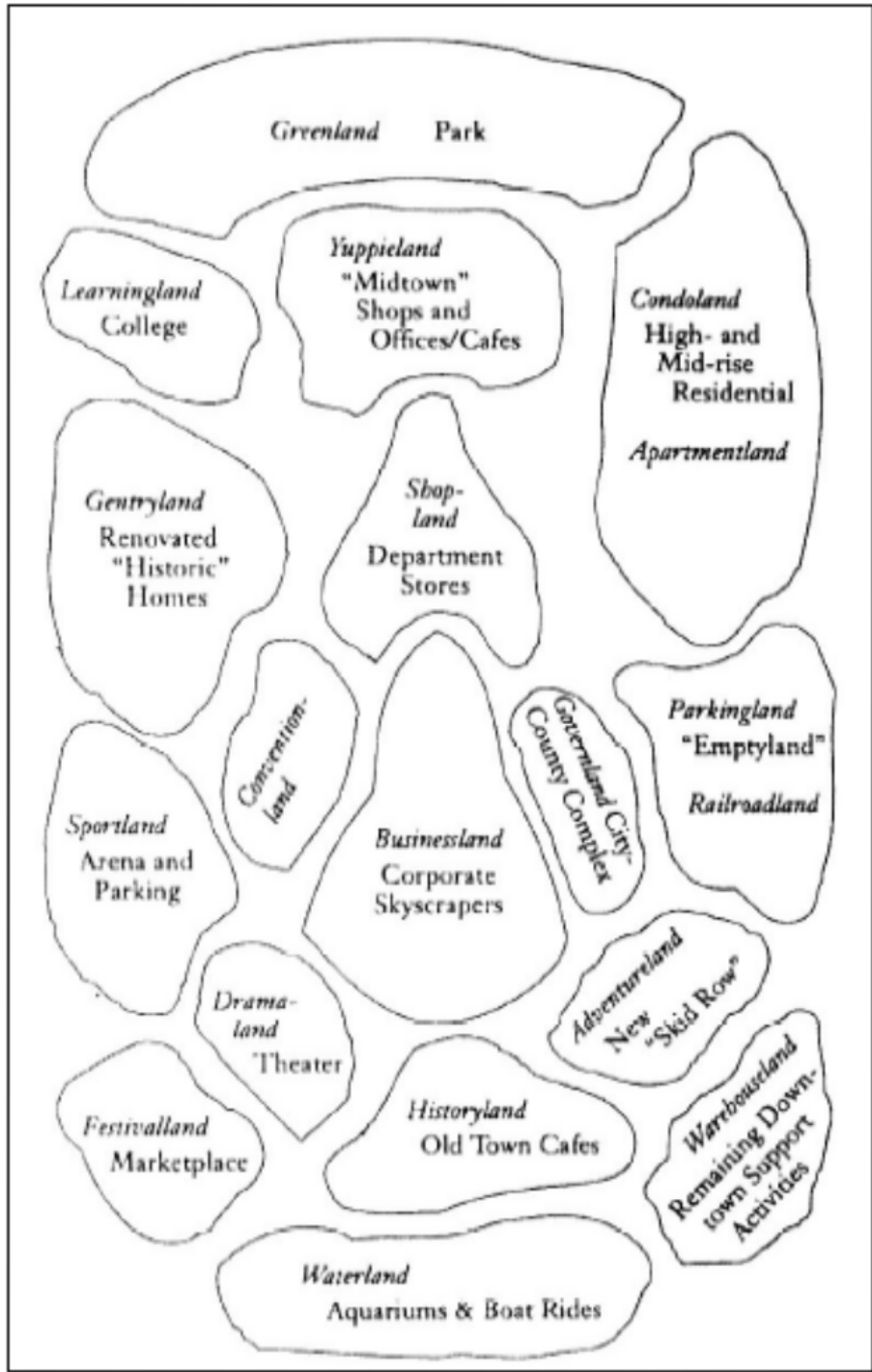
Consumption Opportunities

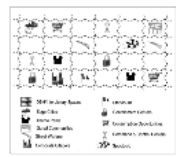
Command & Control Centers

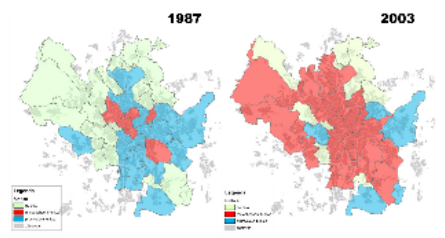
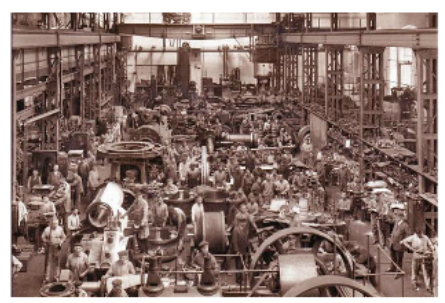
Spectacle

čovniků, jejichž pracovní doba skutečně nezačíná v tradičních šest či sedm hodin, ale spíše v osm a není výjimkou i později.

nástup spotřeby jako městotvorné funkce

Regionální území: ÚSR	Kategorie zastavitelnosti	Číslo
1	27 014 3 3 3 3 3 3	100
2	100	100
3	100	100
4	100	100
5	100	100
6	100	100
7	100	100
8	100	100
9	100	100
10	100	100
11	100	100
12	100	100
13	100	100
14	100	100
15	100	100
16	100	100
17	100	100
18	100	100
19	100	100
20	100	100
21	100	100
22	100	100
23	100	100
24	100	100
25	100	100
26	100	100
27	100	100
28	100	100
29	100	100
30	100	100
31	100	100
32	100	100
33	100	100
34	100	100
35	100	100
36	100	100
37	100	100
38	100	100
39	100	100
40	100	100
41	100	100
42	100	100
43	100	100
44	100	100
45	100	100
46	100	100
47	100	100
48	100	100
49	100	100
50	100	100
51	100	100
52	100	100
53	100	100
54	100	100
55	100	100
56	100	100
57	100	100
58	100	100
59	100	100
60	100	100
61	100	100
62	100	100
63	100	100
64	100	100
65	100	100
66	100	100
67	100	100
68	100	100
69	100	100
70	100	100
71	100	100
72	100	100
73	100	100
74	100	100
75	100	100
76	100	100
77	100	100
78	100	100
79	100	100
80	100	100
81	100	100
82	100	100
83	100	100
84	100	100
85	100	100
86	100	100
87	100	100
88	100	100
89	100	100
90	100	100
91	100	100
92	100	100
93	100	100
94	100	100
95	100	100
96	100	100
97	100	100
98	100	100
99	100	100
100	100	100

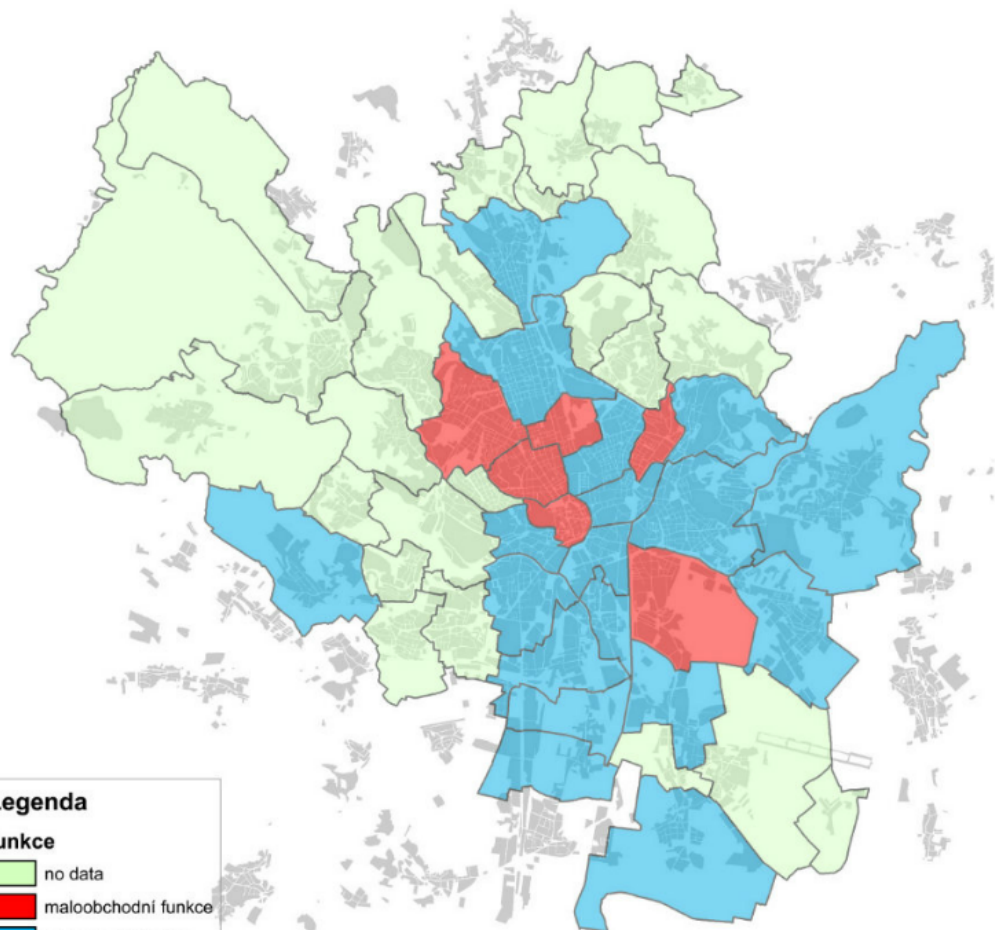

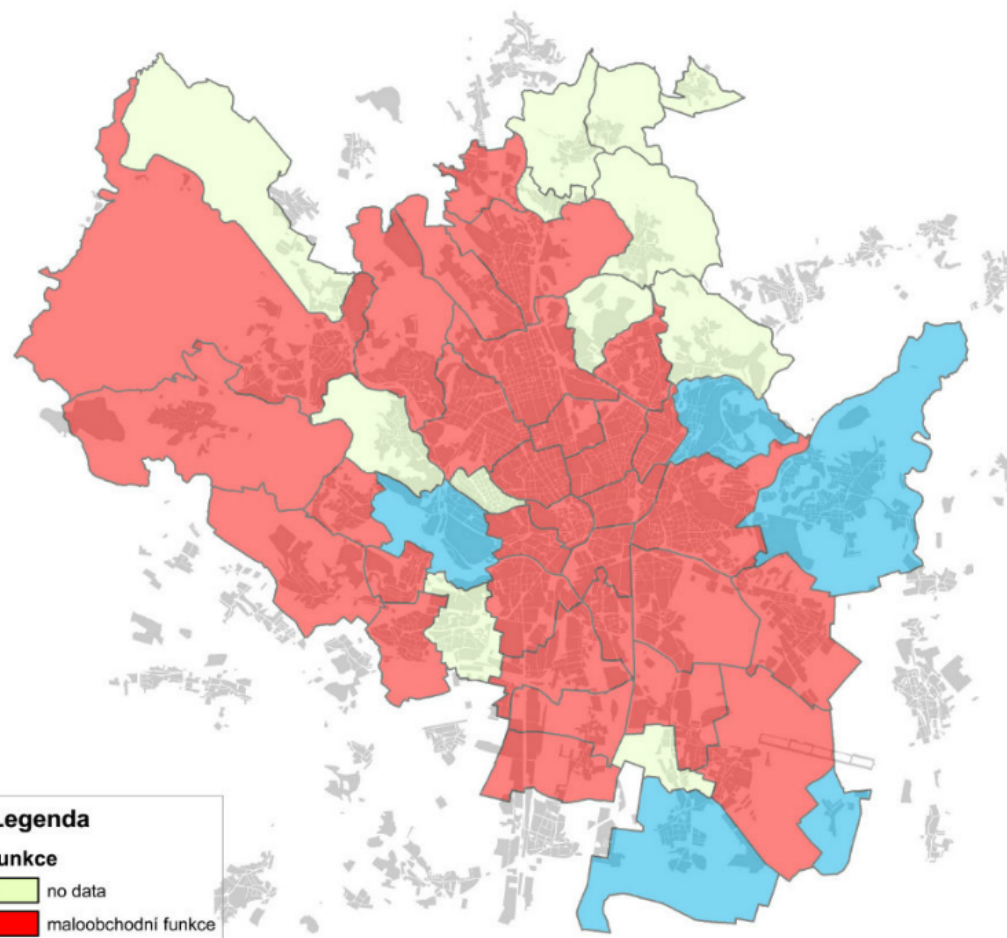

1987

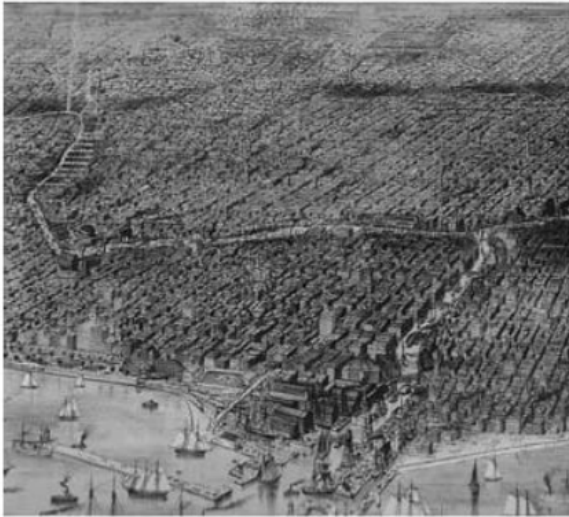
2003

Název zastávky v r. 1989	Současný název zastávky	Oblast
x	AVION <u>Shopping Park</u>	Brno-jih
x	IKEA	Brno-jih
x	<u>Electroworld</u>	Brno-jih
x	<u>Modřice Olympia</u>	<u>Modřice</u>
x	<u>Modřice Olympia jih</u>	<u>Modřice</u>
x	OC Futurum	Brno-jih
x	Pražákova obchodní centrum	Horní Heršpice
x	NC Královo Pole	Královo Pole
x	Globus	Ivanovice
x	Letiště <u>Tuřany</u>	<u>Tuřany</u>
x	<u>Šlapanice Evropská</u>	<u>Šlapanice</u>
x	<u>Černovická terasa I</u>	Slatina
x	<u>Černovická terasa II</u>	Slatina
x	Technická	Královo Pole
x	Podnikatelská	Královo Pole

vývoj městské krajiny

předmoderní městská krajina

land use mix

moderní městská krajina

land use zónování

postmoderní městská krajina

speciální land use mix

eklektické shlukování

nové prostorové formace

technoburbs - edge cities - corporate campuses

	Type A: Mainly residential in the form of				Type B: Mixed (office) in the form of	
	Quadrant Center Form (see Table 1 for details and notes)				Regional Office Complex	
	All-Residential Development	All-Residential Development	All-Residential Development	All-Residential and Office Development	Office Development	Office Development
Character of	High-rise	Medium-rise	Low-rise	Low-rise	Office	Office
Location	Center	Center	Center	Center	Center	Center
Historical context and evolution	High-rise	Medium-rise	Low-rise	Low-rise	Office	Office
Significance	High-rise	Medium-rise	Low-rise	Low-rise	Office	Office
Role of	High-rise	Medium-rise	Low-rise	Low-rise	Office	Office
Urban morphology	High-rise	Medium-rise	Low-rise	Low-rise	Office	Office
Evolution	High-rise	Medium-rise	Low-rise	Low-rise	Office	Office

edge city

Joel Garreau (1988)

> 5 mil. čtverečních stop pronajímatelné kancelářské plochy

> 600 000 čtverečních stop maloobchodní plochy

"more jobs than bedrooms"

vnímáno jako jedno místo

nebylo nikdy v minulosti tradičním městem

Source: Joel Garreau, *Edge Cities*, 1988, p. 10.

	Type A: 'signifying epicentres' in the inner city				Type B: 'diffused urbanity' in urban fringe	
	Creative clusters forming new Urban Islands and Edges				Dispersed built episodes	
	A1. Entrepreneurial epicentres	A2. High-culture epicentres	A3. Popular leisure epicentres	A4. Culture and leisure waterfront epicentres	B1. Exurban new centralities	B2. Exurban housing dispersal
Clustering of	High level services	Culture	Leisure	Culture and leisure	–	–
Dispersal of	–	–	–	–	Commerce and leisure	Residence
Location	Inner city	Inner city	Inner city	Inner city and periphery	Exurban sites close to motorways and motorways junctions	Exurban sites in-between suburbs and also beyond suburbs
Dominant land uses and activities	High level financial services, technology-intensive firms, knowledge-based institutions	Museums of various kinds, galleries, theatres, operas, concert halls, convention centres	Popular music clubs, cafes, bars, restaurants, (ethnic and continental)	Museums of various kinds, convention halls, galleries, concert halls, theatres, parks and promenades	Shopping centres, theme parks and amusement parks	Residence
Supplementary land uses and activities	Housing, trendy commercial shops, expensive restaurants	Bookshops, cafes, trendy restaurants	Antique shops, fashion design shops, music shops, bookshops, avant-garde small theatres	Cafes, restaurants, housing, offices	Offices, multiplex cinemas, sports facilities, exhibition centres, cafes, bars, restaurants	–
Kind of development	Redevelopment schemes	Renewal schemes or/and new development	Renewal schemes	Redevelopment schemes	Mostly new development schemes but also renewal schemes of old industrial sites	New development
Urban morphology	Distinct street pattern and morphology – without reference to local milieu	Conserved urban cores first developed during 15–19th century	Conserved urban cores first developed during 15–19th century	Distinct street pattern and morphology – without reference to local milieu	Clusters of building complexes and public open spaces	Dotted detached houses and small housing development schemes
Typical cases	Potzdamer Platz (Berlin), Milan Fair area (Milan), the New Financial centre (Ciudad de las Artes y las Ciencias, Valencia) One North (Singapore)	The Museum Quarter (Vienna), The Museum Quarter (Rotterdam), The Museum Quarter, (The Hague)	Temple Bar (Dublin), Baglacity (Brick Lane, London), Westergas-fabriek (Amsterdam) Witte de Withstraat (Rotterdam), Psiri (Athens), Ladadika (Thessaloniki)	Southbank (London), Abandoibarra area along the Nervion River (Bilbao), Forum of the Cultures (Barcelona), Port Melbourne (Melbourne), West Kowloon (Hong Kong)	(a) Theme Parks: Disneyland (Paris), The City of Arts and Sciences (Valencia), Terra Mitica (Costa Blanca, Spain)	Urban fringes in most metropolitan cities and large cities in Europe and North America – wherever planning laws and guidance allow development of detached houses and housing schemes outside planned settlements (i.e., suburbs, villages, small towns)

Edge Cities represent the third wave of our lives pushing into new frontiers in this half century. First, we moved our homes out past the traditional idea of what constituted a city. This was the [suburbanization](#) of America, especially after World War II.

Then we wearied of returning downtown for the necessities of life, so we moved our marketplaces out to where we lived. This was the [mall of America](#), especially in the 1960s and 1970s.

Today, we have moved our means of creating wealth, the essence of urbanism - our jobs - out to where most of us have lived and shopped for two generations. That has led to the rise of [Edge City](#). (p. 4)

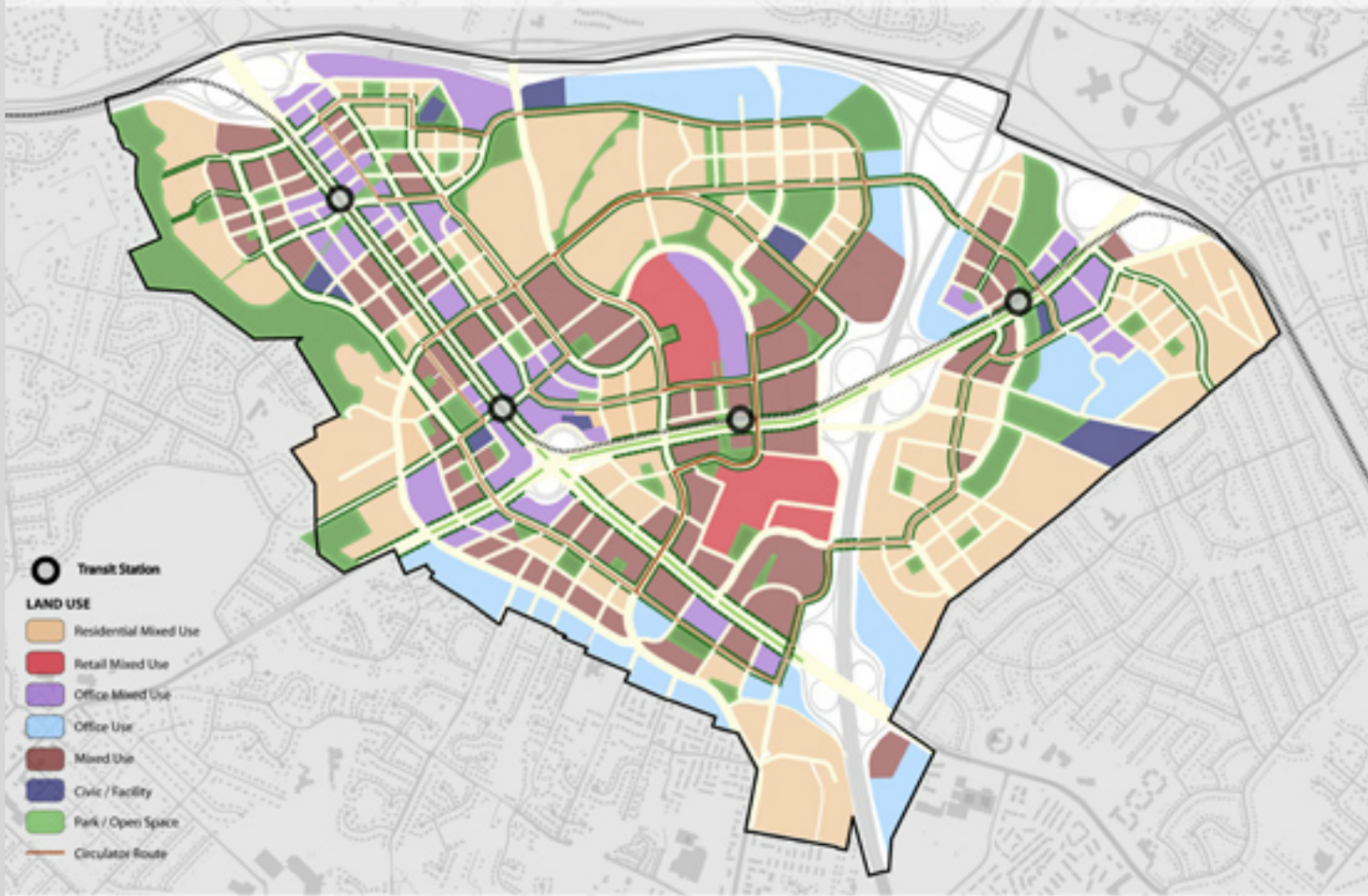

Tysons Area Land Use, Parks and Open Space Network

- Transit Station
- LAND USE**
- Residential Mixed Use
- Retail Mixed Use
- Office Mixed Use
- Office Use
- Mixed Use
- Civic / Facility
- Park / Open Space
- Circulator Route

gentrifikace

proces socio-prostorové změny spočívající v rehabilitaci rezidenční funkce a nemovitostí v bývalých dělnických čtvrtích prostřednictvím příchodu relativně vlivných a solventních nájemců/vlastníků

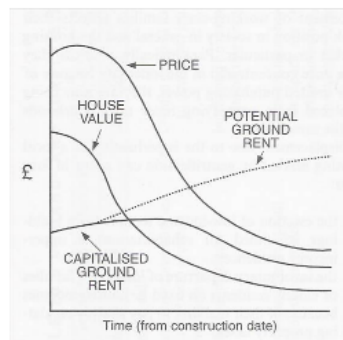
scénář

odchod původní střední vrstvy

příchod nižších sociálních vrstev

spuštění masivního úpadku

plošný pád cen nemovitostí

teorie spotřební stránky

- kulturní faktory

teorie produkční stránky

- rent gap

aktéři gentrifikace:

- místní správa, původní vlastníci majetku
- přichodí migranti, developeři
- obyvatelé širšího území, vymístěné obyvatelstvo

město jako "bourgeoisie playground"

Category	Demand-side factors	Supply-side factors	Outcomes
Demand side	Strong demand for inner city housing	Price rise in inner city housing	Increased rental market
	Highly skilled workforce	Highly skilled workforce	Increased demand for inner city housing
	Highly skilled workforce	Highly skilled workforce	Increased demand for inner city housing
Supply side	Highly skilled workforce	Highly skilled workforce	Increased demand for inner city housing
	Highly skilled workforce	Highly skilled workforce	Increased demand for inner city housing
	Highly skilled workforce	Highly skilled workforce	Increased demand for inner city housing

scénář

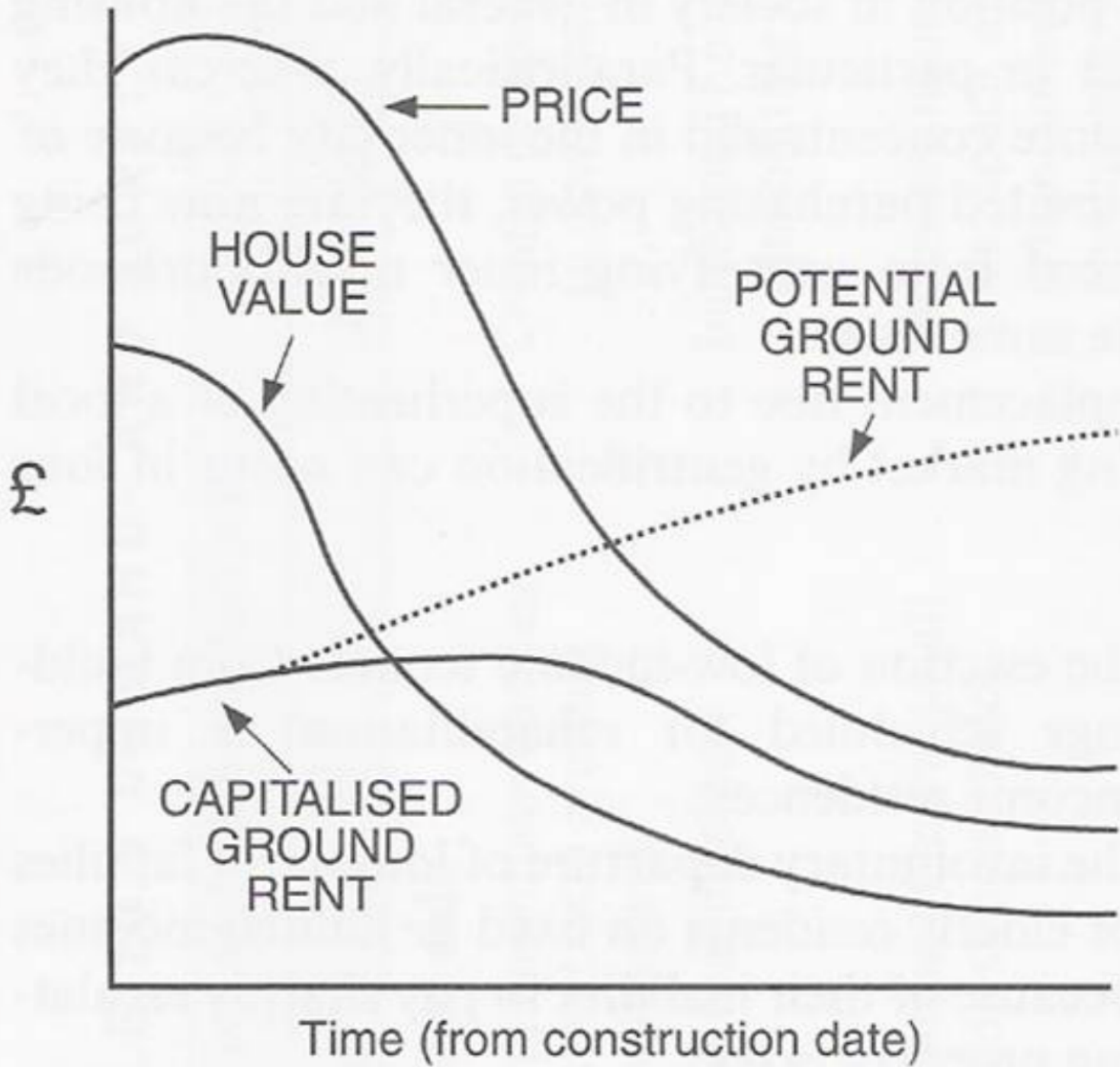
odchod původní střední vrstvy

příliv nižších sociálních vrstev

spuštění masivního úpadku

plošný pád cen nemovitostí

teorie spotřební stránky

- kulturní faktory

teorie produkční stránky

- rent gap

aktéři gentrifikace:

- místní správa, původní vlastníci majetku
- příchozí migranti, developeři
- obyvatelé širšího území, vymístěné obyvatelstvo

město jako "bourgeoisie playground"

TABLE 10.5 DEMAND- AND SUPPLY-SIDE FACTORS UNDERLYING NEIGHBOURHOOD REVITALISATION

<i>City and metropolitan factors</i>		<i>Neighbourhood factors</i>	
<i>Factor</i>	<i>Operation</i>	<i>Factor</i>	<i>Operation</i>
Demand side			
Strong downtown business district with growing employment	Creates demand for housing close to downtown jobs	Proximity to amenity such as lakefront, oceanfront, park or downtown	Enhances long-term value
Rising real incomes	Increasing households' ability to rehabilitate housing	Good public transportation	Enhances convenience, especially for households with more than one worker
Formation of many small, childless households	Increases households that need less space, are orientated to urban amenities, and do not need public schools	Access to high-quality public or private schools	Enhances attractiveness to households with school-age children
Rapid immigration of non-poor households	Increases demand for good-quality housing	No nearby public housing with school-aged children who would dominate the public schools	Enhances attractiveness to households with school-aged children and incomes high enough to support renovation
No immigration of poor households	Permits older neighbourhoods to stabilise	Perceived in community as safe	Enhances attractiveness as place to live
		Proximity to revitalised neighbourhoods	Creates expectation that revitalisation will work here as well
Supply side			
Long commuting times to downtown business district	Make living near downtown more desirable	Single family housing	Simpler to rehabilitate than multi-family housing; fewer management problems
Strong restrictions on suburban development	Limit suburban housing and jobs, enhancing city housing and jobs	Housing with interesting architectural features such as high ceilings, fireplaces, carved woodwork	Attractive to young households, which are most likely to rehabilitate
Rapid increases in prices of suburban housing	Make city housing more attractive	Brick housing	Easier to rehabilitate than frame housing, easier to care for, lasts longer

Gentrification... Just say NO

Shame of the Cities

Gentrification in the New Urban America